

รายงานประจำปี 2564

0 2216 3955

info@onesqa.or.th

www.onesqa.or.th

สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	ข
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาปี พ.ศ. 2564	
1.1 ศูนย์พัฒนาเด็ก	1
1.2 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4
1.2.1 สถานศึกษาที่เปิดสอนการศึกษาปฐมวัย	4
1.2.2 สถานศึกษาที่เปิดสอนเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน	6
1.3 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ	8
1.3.1 สถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษเปิดสอนการศึกษาปฐมวัย	8
1.3.2 สถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษที่เปิดสอนเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน	10
1.4 สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา	13
ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานของ สมศ. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	
2.1 การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา	18
2.2 การสร้างการรับรู้ความเข้าใจเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษา	20
2.3 การอบรมและพัฒนาผู้ประเมินภายนอก	23
2.4 ผลการบริหารจัดการภายใต้เกณฑ์ ก.พ.ร. และ PMQA 4.0	26
ส่วนที่ 3 ทิศทางการดำเนินงานในอนาคตของ สมศ.	
3.1 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก (AQA Platform)	29
3.2 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการหน่วยงานภาครัฐไปสู่ยุคดิจิทัล 4.0	33

บทนำ

สมศ. ดำเนินการตามภารกิจด้วยความรับผิดชอบ ต่อตนเอง องค์กร ประชาชน และประเทศชาติ การให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยผ่านการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา มีการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 เน้นแนวทางตามนโยบายการสร้าง “TRUST” หรือ “ความเชื่อมั่น ไว้วางใจ” ให้กับสังคมทั้งในประเทศ และไม่หยุดยั้งการพัฒนาไปสู่นานาชาติ มีการพัฒนานวัตกรรม ด้านเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการดำเนินการด้านต่าง ๆ เพื่อให้บริการที่ดีและมีคุณภาพ สู่สถานศึกษาด้านสังกัด ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสาธารณชน ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา รวมถึงการส่งเสริมด้านข้อมูลในการนำผลประเมินคุณภาพภายนอกไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาของประเทศ ให้เกิดการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check & Balance) ทำให้การประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งเป็นบริการสาธารณะ เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการสร้างระบบในการตรวจสอบได้ว่าสถานศึกษาได้ดำเนินการตามนโยบาย เป้าประสงค์ ตามนโยบายของรัฐบาลมากน้อยเพียงใด และสถานศึกษาเองที่ตอบสนองต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างแท้จริงในการการบริการให้การทางการศึกษากับสังคมหรือไม่ และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติและประโยชน์ที่สาธารณชนจะได้รับจากการดำเนินการของสำนักงานต่อไป

ส่วนที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกปี พ.ศ. 2564

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 (ข้อมูล ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565) โดยนำเสนอข้อมูลใน 4 ส่วน ประกอบด้วย

- (1) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็ก จำนวน 7,696 แห่ง
- (2) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 12,186 แห่ง
- (3) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ จำนวน 677 แห่ง
- (4) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา จำนวน 442 แห่ง

โดยผลการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกจำแนกตามมาตรฐานการประเมินในแต่ละระดับการศึกษา เป็นดังนี้

1.1 ศูนย์พัฒนาเด็ก

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็ก ภายใต้สถานการณ์ COVID -19 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เมื่อวิเคราะห์ผลการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก (การประเมิน SAR: ระยะที่1) จำนวน 7,696 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐานได้ดังนี้

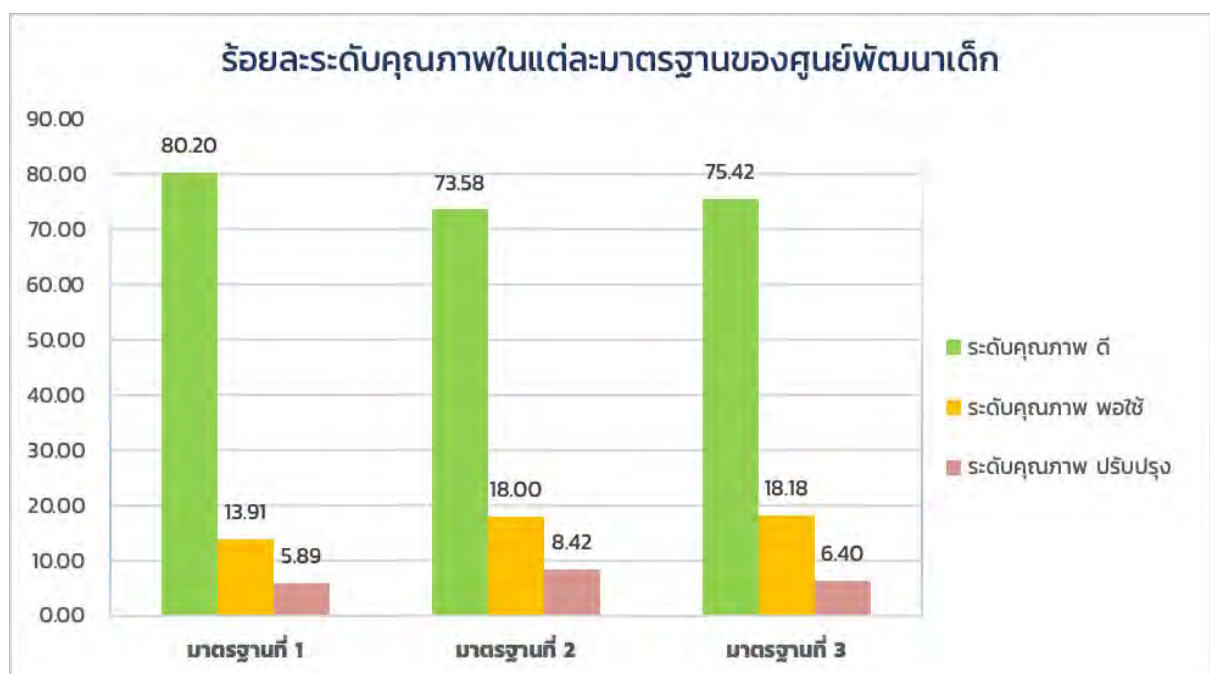
มาตรฐานที่ 1 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 80.20 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็น ร้อยละ 13.91 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 5.89

มาตรฐานที่ 2 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 73.58 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 18.00 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 8.42

มาตรฐานที่ 3 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 75.42 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 18.18 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 6.40 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละผลการประเมินของศูนย์พัฒนาเด็ก จำแนกรายมาตรฐาน ของศูนย์พัฒนาเด็กที่ได้รับการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 7,696 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน

มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ					
	ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรฐานที่ 1						
การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	6,172	80.20	1,071	13.91	453	5.89
มาตรฐานที่ 2						
ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย	5,663	73.58	1,385	18.00	648	8.42
มาตรฐานที่ 3						
คุณภาพของเด็กปฐมวัย	5,804	75.42	1,399	18.18	493	6.40

▪ **ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก**

- 1) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ควรพัฒนาในเรื่อง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย การจัดทำและการใช้สื่ออุปกรณ์ สร้างเสริมประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย มีการวางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ในรูปแบบต่าง ๆ ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ครูและผู้ดูแลเด็กควรเพิ่มวิธีการพัฒนาจากการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบการศึกษาทางไกล หรือ e-learning การเข้าร่วมอบรมหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการ การเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาของหน่วยงานต่าง ๆ การฝึกอบรมภายในสถานเลี้ยงเด็กโดยเฉพาะการสอนงานขณะปฏิบัติงาน การศึกษาดูงานศูนย์เด็กเล็กต้นแบบ เป็นต้น
- 2) ด้านการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กควรได้รับพัฒนาศักยภาพ ให้มีความรู้และทักษะด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์และมีความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น มาตรฐานเด็กแห่งชาติ โดยมีวิธีการเช่น การเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบการศึกษาทางไกลหรือ e-learning การเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานศูนย์เด็กเล็กต้นแบบ การเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กควรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็ก ได้แก่ การมีส่วนร่วมพิจารณาแผนพัฒนาคุณภาพและแผนปฏิบัติงานประจำปี การติดตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็ก การร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุรวมถึงหาทางแก้ไข ปัญหาคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็ก เป็นต้น รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนการสร้างระบบสารสนเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่จัดเก็บอย่างเป็นระบบและตรวจสอบความถูกต้อง ความเป็นปัจจุบัน เพื่อนำไปในการวางแผน นโยบาย การดำเนินการ การตัดสินใจต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็ก
- 3) หน่วยงานที่เป็นต้นสังกัด/กำกับดูแลศูนย์พัฒนาเด็ก ควรส่งเสริมให้มีจำนวนครูหรือผู้ดูแลเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งปริมาณและคุณภาพ ควรเพิ่มการส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กรวมกลุ่มกันเองเพื่อพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็ก ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาผู้บริหาร ครู/ผู้ดูแลเด็กและ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาหรือการสร้างมาตรการจูงใจอื่น ๆ โดยการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายหน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา สุขภาพอนามัย และที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเด็กเล็ก เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กในสังกัด ให้มีระบบการประกันคุณภาพที่ดี

1.2 สถานศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้สถานการณ์ COVID -19 (รวมถึงสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับการศึกษาปฐมวัย) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก (การประเมิน SAR: ระยะที่1) ตามรายมาตรฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอน 2 ระดับ มีดังนี้

1.2.1 สถานศึกษาที่เปิดสอนการศึกษาปฐมวัย เมื่อวิเคราะห์ผลการประเมินสถานศึกษาจำนวน 10,926 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน พบว่า

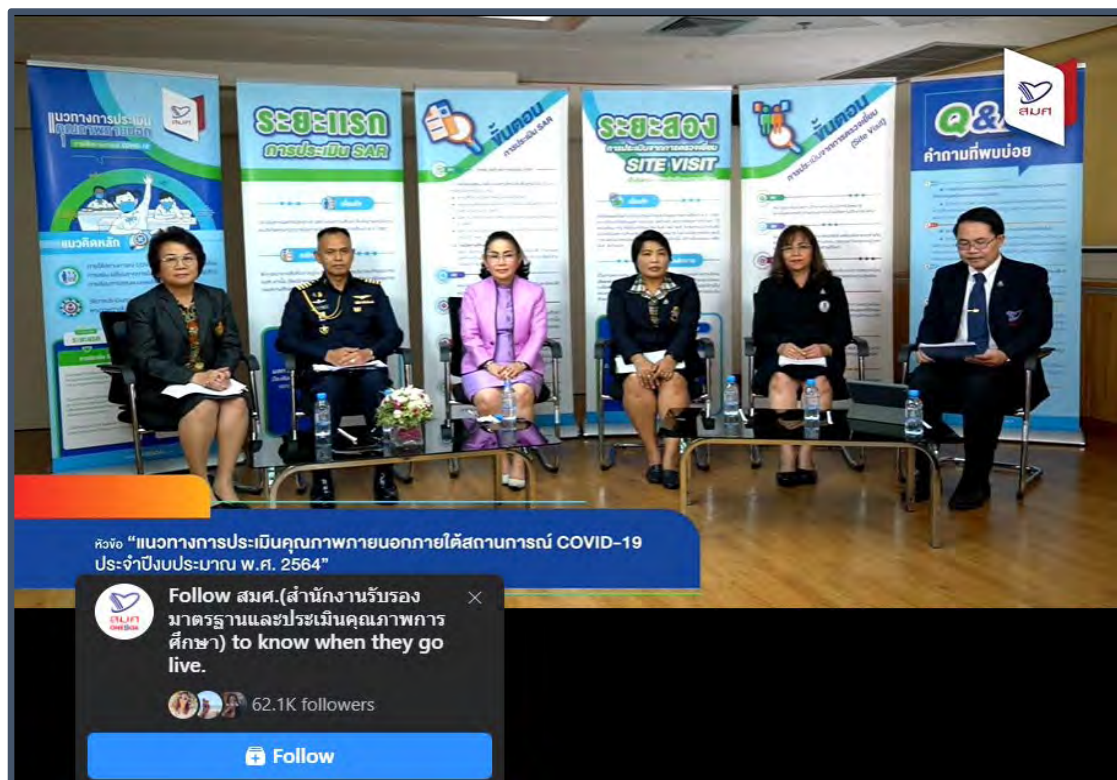
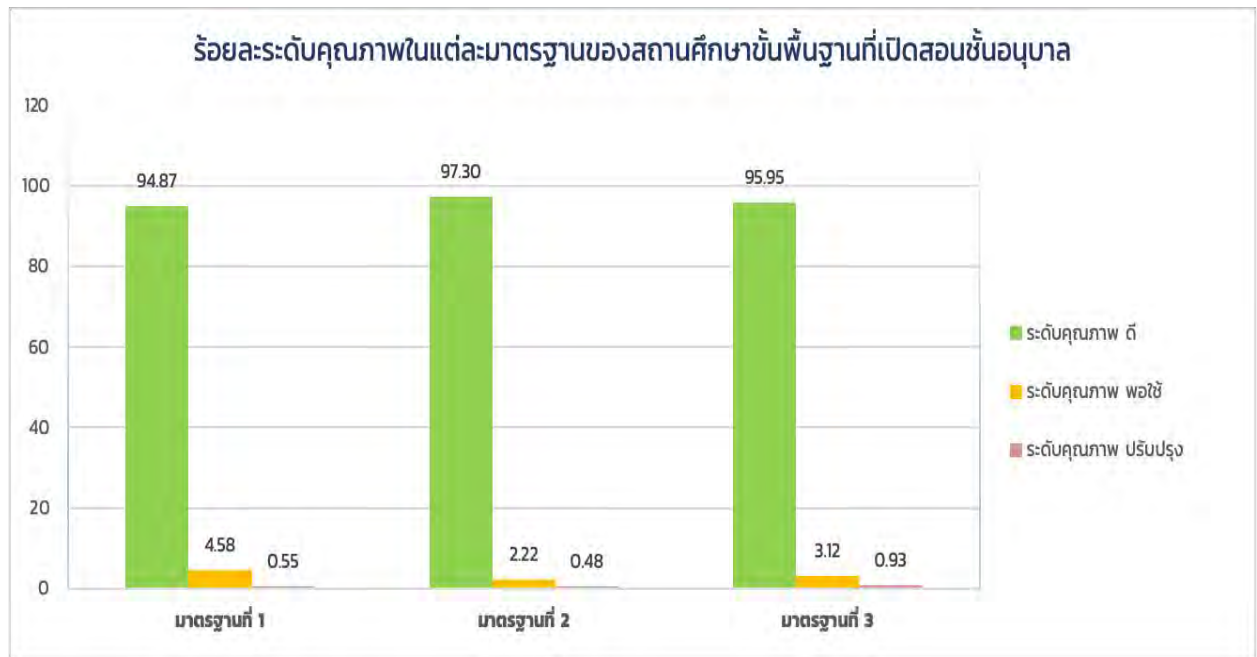
มาตรฐานที่ 1 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 94.87 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 4.58 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.55

มาตรฐานที่ 2 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 97.30 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 2.22 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.48

มาตรฐานที่ 3 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 95.95 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 3.12 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.93
รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละผลการประเมินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนการศึกษาปฐมวัย (เปิดสอนชั้นอนุบาล) ที่ได้รับการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 10,926 จำแนกตามรายมาตรฐาน

มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ					
	ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรฐานที่ 1	10,366	94.87	500	4.58	60	0.55
คุณภาพของเด็ก						
มาตรฐานที่ 2	10,631	97.30	243	2.22	52	0.48
กระบวนการบริหารและการจัดการ						
มาตรฐานที่ 3	10,483	95.95	341	3.12	102	0.93
การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ						

1.2.2 สถานศึกษาที่เปิดสอนเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ไม่มีระดับชั้นอนุบาล) เมื่อวิเคราะห์ผลการประเมินสถานศึกษา จำนวน 11,969 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน พบว่า

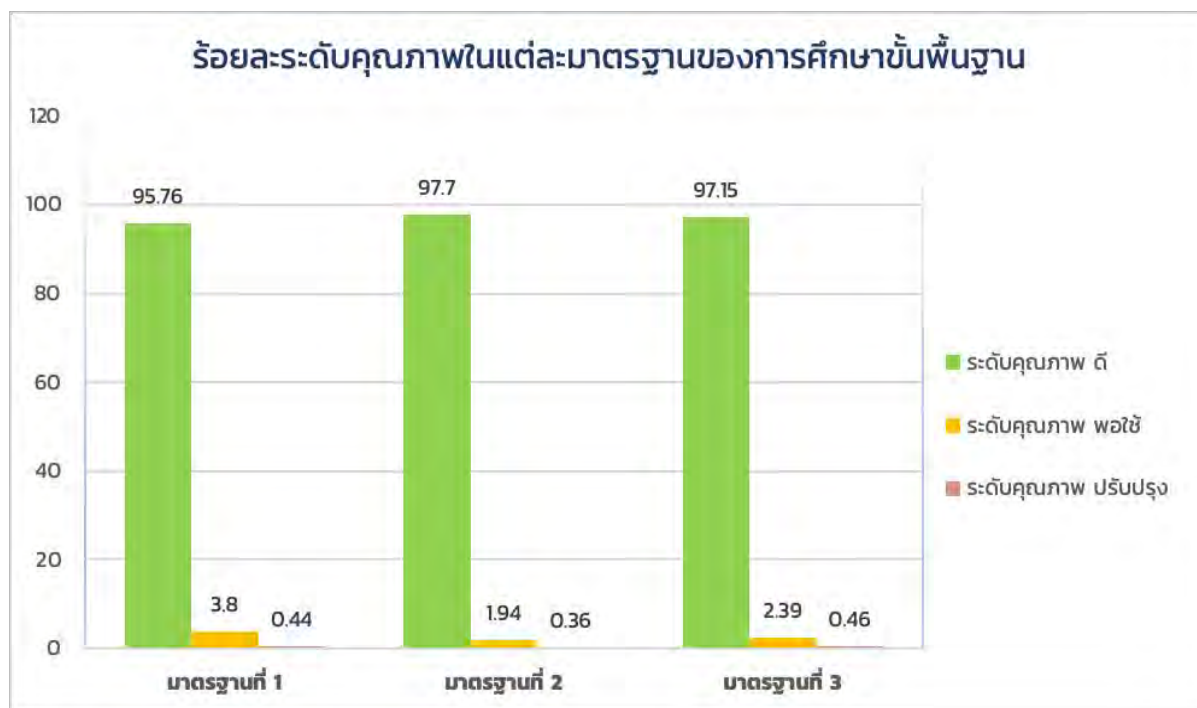
มาตรฐานที่ 1 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 95.76 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 3.80 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.44

มาตรฐานที่ 2 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 97.70 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 1.94 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.36

มาตรฐานที่ 3 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 97.15 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 2.39 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.46 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละผลการประเมินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 11,969 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน

มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ					
	ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรฐานที่ 1	11,461	95.76	455	3.80	53	0.44
คุณภาพของผู้เรียน						
มาตรฐานที่ 2	11,694	97.70	232	1.94	43	0.36
กระบวนการบริหารและการจัดการ						
มาตรฐานที่ 3	11,628	97.15	286	2.39	55	0.46
การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						

▪ **ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาระดับพื้นฐาน**

- 1) ด้านผลการจัดการศึกษา พบว่า มีข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี เช่น ผู้เรียนควรปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับความปลอดภัยในห้องเรียน ผู้เรียนควรกล้าแสดงออก มีเมตตากรุณาต่อผู้อื่น เป็นต้น สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีสุนทรีย์ที่ดี เช่น การดูแลตนเอง การออกกำลังกาย การรักษาความสะอาด การมีวินัย อดทน เป็นต้น สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีสุนทรียภาพทางด้านศิลปะ ดนตรีนาฏศิลป์ นอกจากนั้นสถานศึกษาควรมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระ โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ สม่าเสมอและต่อเนื่อง และการพัฒนาทักษะการอ่านหรือนิสัยรักการอ่าน ควรจัดการเรียนการสอนโดยมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งที่เป็นสื่อการเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และควรมีการวิเคราะห์ผลการสอบหรือผลการประเมินเพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนแต่ละคน เช่น นำมาใช้ในการจัดสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ เป็นต้น
- 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา พบว่า มีข้อเสนอแนะสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการร่วมมือกันทำงาน โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ สถานศึกษาควรมีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ และสถานที่ให้เพียงพอ เช่น ควรจัดที่พักผ่อนและมุมเรียนรู้สำหรับผู้ปกครอง ควรจัดครูหรือบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มขึ้นจากหน่วยงานต้นสังกัด เป็นต้น สถานศึกษาควรบริหารจัดการศึกษาให้มีความปลอดภัยทั้ง

ด้านอุปกรณ์ สิ่งของและสถานที่โดยการกำหนดเป็นนโยบาย/แผน แนวปฏิบัติหรือมาตรการ หรือ จัดกิจกรรมหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยให้ครอบคลุมความปลอดภัยทั้ง 6 ด้าน นอกจากนั้นสถานศึกษาควรบริหารจัดการศึกษาในลักษณะที่เป็นกิจกรรม โครงการหรืองานวิจัย และสถานศึกษาควรบริหารจัดการศึกษาในเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือควรจัดสภาพแวดล้อมภายใน สถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้โดยจัดพื้นที่ในห้องเรียนสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมจัดแบบบูรณาการ หรือจัดกิจกรรมที่หลากหลายหรือมีการวางแผนพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างของบุคคล สถานศึกษา และควรออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพ นอกจากนั้นสถานศึกษาควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล หรือควรให้ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอน หรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน

1.3 สถานศึกษาศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ ภายใต้ สถานการณ์ COVID -19 (รวมถึงสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนในระดับการศึกษาปฐมวัย) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก (การประเมิน SAR: ระยะที่1) จำแนกตามรายมาตรฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอน 2 ระดับ มีดังนี้

1.3.1 สถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษเปิดสอนการศึกษาปฐมวัย เมื่อวิเคราะห์ผลการ ประเมินสถานศึกษา จำนวน 246 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน พบว่า

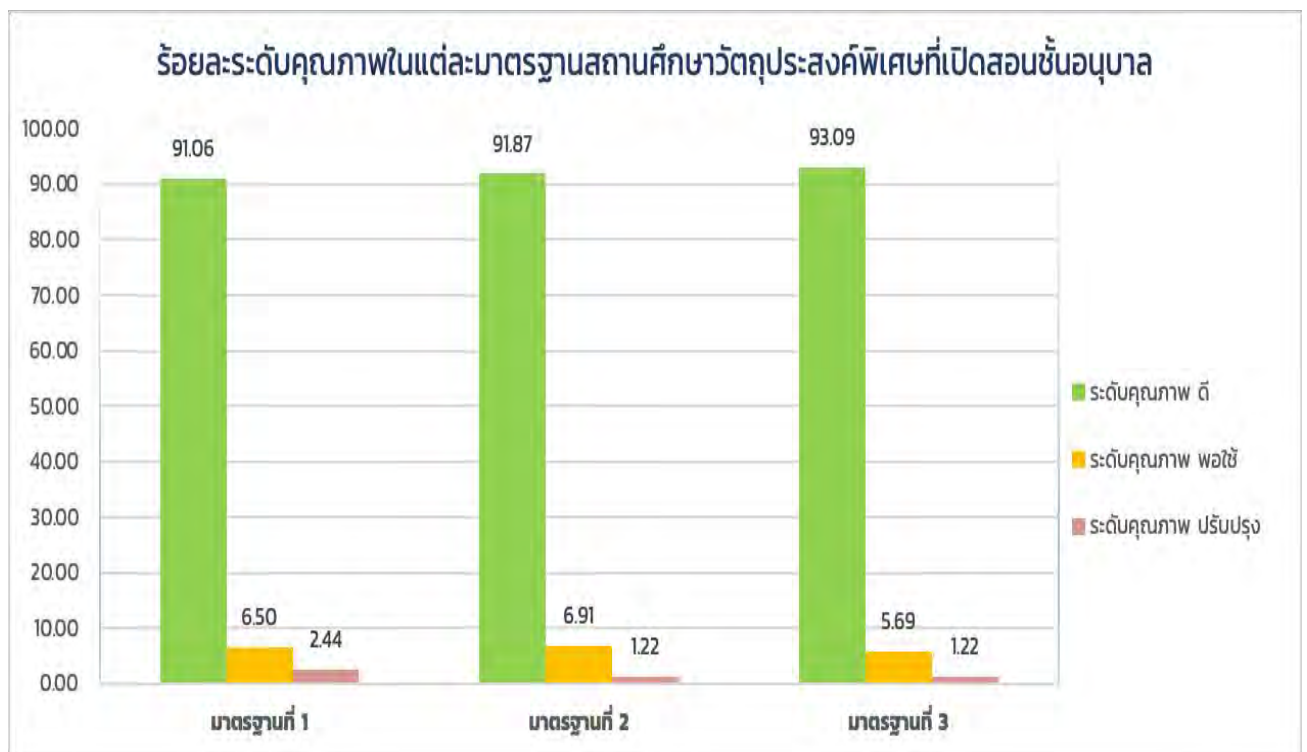
มาตรฐานที่ 1 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 91.06 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 6.50 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 2.44

มาตรฐานที่ 2 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 91.87 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 6.91 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 1.22

มาตรฐานที่ 3 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 93.09 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 5.69 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 1.22 รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละผลการประเมินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษที่เปิดสอน การศึกษาปฐมวัย (เปิดสอนชั้นอนุบาล) ที่ได้รับการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 246 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน

มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ					
	ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรฐานที่ 1	224	91.06	16	6.50	6	2.44
คุณภาพของเด็ก						
มาตรฐานที่ 2	226	91.87	17	6.91	3	1.22
กระบวนการบริหารและการจัดการ						
มาตรฐานที่ 3	299	93.09	14	5.69	3	1.22
การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ						

1.3.2 สถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษที่เปิดสอนเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เมื่อวิเคราะห์ผลการประเมินสถานศึกษา จำนวน 675 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน พบว่า

มาตรฐานที่ 1 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 87.56 รองลงมา คือ

ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 11.56 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.89

มาตรฐานที่ 2 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 89.78 รองลงมา คือ

ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 9.93 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.30

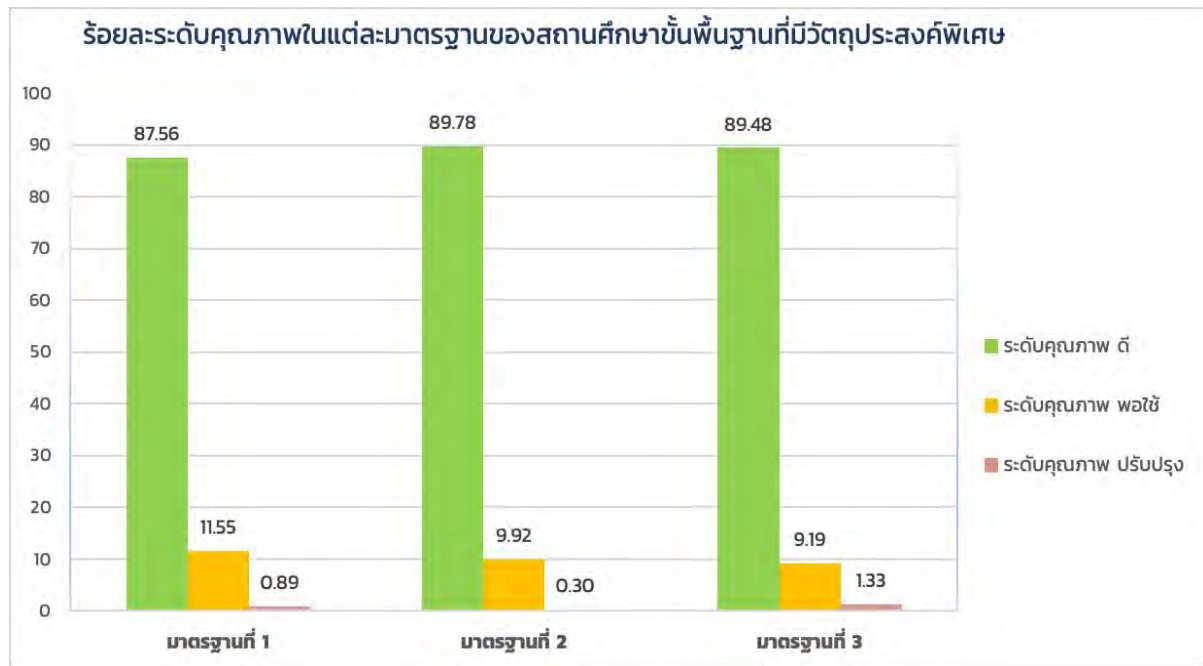
มาตรฐานที่ 3 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 89.48 รองลงมา คือ

ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 9.19 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 1.33

ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละผลการประเมินของสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษที่เปิดสอนเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 675 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน

มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ					
	ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรฐานที่ 1	591	87.56	78	11.55	6	0.89
คุณภาพของผู้เรียน						
มาตรฐานที่ 2	606	89.78	67	9.92	2	0.30
กระบวนการบริหารและการจัดการ						
มาตรฐานที่ 3	604	89.48	62	9.19	9	1.33
การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						

ONESQA NEXT
รวมพลังขับเคลื่อนการศึกษา

เชิญร่วมรับชมการถ่ายทอดสด

การเสวนาและร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ครั้งที่ 2

“ถอดบทเรียนการประเมินคุณภาพภายนอกแบบ NEW NORMAL จากมุมมองของหน่วยงานต้นสังกัด และศูนย์การศึกษาพิเศษ”

โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ
ดร.นันทา หงวนดัด
รักษาการผู้อำนวยการ สบศ.

นางกักรียารรรณ พันธุ์น้อย
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

นายปรัชญา มีพรหมดี
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุรินทร์

นายเกียรติ ธารเจริญ (ผู้ดำเนินรายการ)
หัวหน้ากองประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ครั้งที่ 2: ศูนย์การศึกษาพิเศษ สบศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา)

วันพุธที่ 25 สิงหาคม 2564 เวลา 10.00 - 11.00 น.

www.facebook.com/onesqa

ความร่วมมือระหว่าง
สบศ. และ ต้นสังกัด เพื่อการประเมินและ
พัฒนาการประกันคุณภาพสถานศึกษา

▪ **ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มี
วัตถุประสงค์พิเศษ**

- 1) ด้านผลการจัดการศึกษา พบว่า มีข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมโครงการหรืองานวิจัย นอกจากนั้นสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติตนการฝึกทักษะต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการจัดการเรียนรู้โดยการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และควรมีการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนแต่ละคนตามศักยภาพของตนเอง
- 2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา พบว่า มีข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบโดยใช้หลัก PDCA โดยสถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ นอกจากนั้นสถานศึกษาควรพัฒนาครูจากการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความรู้ พัฒนาเทคนิควิธีสอนเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสถานศึกษาควรมีการนิเทศและประเมินการสอนของครูด้วย
- 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และควรมีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย โดยสถานศึกษาควรมีการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและควรมีการจัดกิจกรรม/โครงการที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน จัดกิจกรรมแบบบูรณาการเป็นรายบุคคลนอกจากนั้นสถานศึกษาควรมีการพัฒนาครู/บุคลากรโดยการอบรมในประเด็นเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอน เทคนิควิธีสอนและส่งเสริมให้ครูหรือบุคลากรให้ทำวิจัย

1.4 สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ภายใต้สถานการณ์ COVID -19 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เมื่อวิเคราะห์ผลการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก (การประเมิน SAR: ระยะที่1) จำนวน 442 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน พบว่า

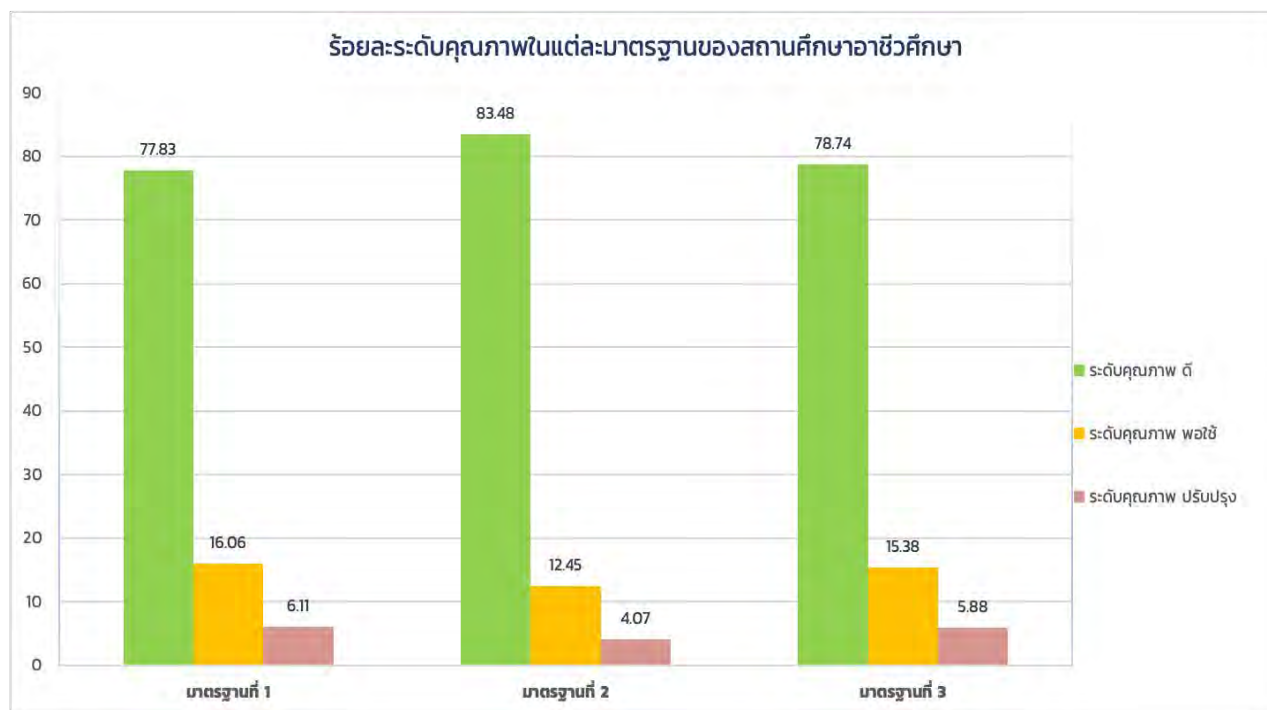
มาตรฐานที่ 1 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 77.83 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 16.06 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 6.11

มาตรฐานที่ 2 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 83.48 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 12.44 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 4.07

มาตรฐานที่ 3 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 78.73 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 15.38 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 5.88
รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละผลการประเมินของสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ที่ได้รับการประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 442 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน

มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ					
	ดี		พอใช้		ปรับปรุง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาตรฐานที่ 1						
คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์	334	77.83	71	16.06	27	6.11
มาตรฐานที่ 2						
การจัดการอาชีวศึกษา	369	83.48	55	12.45	18	4.07
มาตรฐานที่ 3						
การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	348	78.74	68	15.38	26	5.88

▪ ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา

1) ด้านผลการจัดการศึกษา

- หน่วยงานต้นสังกัดควรสร้างหน่วยงานแนะแนวอาชีพ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมในการส่งเสริมแรงจูงใจในการประกอบอาชีพ ทั้งแนะแนวลักษณะงาน สถานที่ทำงาน โดยการประสานงานสร้างภาคีเครือข่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ และภาคเอกชน โดยจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดได้มีช่องทางในการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในสถานศึกษาของตนเอง ในการประกอบอาชีพ

- สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่เข้มแข็งในการส่งเสริมแรงจูงใจในการประกอบอาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ทั้งแนะแนวลักษณะงานสถานที่ทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกภาคการศึกษา เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในสาขาที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งควรพัฒนาระบบการติดตามผู้ที่สำเร็จการศึกษาในหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต และใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยจัดการและบันทึกไว้เป็นฐานข้อมูล แยกระดับ สาขา อย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วย เช่น Web board หรือ Social Network เป็นต้น และนำข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปทำงานในสถานประกอบการและศึกษาต่อในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องมาวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของสังคม

- การประเมินความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงานของผู้เรียน ที่ผ่านมาใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการอาชีวศึกษา หรือ V-NET ซึ่งไม่สอดคล้องกับความรู้และทักษะที่

จำเป็นในการทำงาน เนื่องจาก V-NET เป็นการสอบวิชาสามัญ แต่การเรียนในด้านอาชีวศึกษาจะมุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติ แต่วิชาสามัญยังคงมีความสำคัญเนื่องจากเป็นพื้นฐานที่จะสามารถทำให้ผู้เรียนต่อยอดองค์ความรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรมต่าง ๆ ได้ การวัดผลการเรียนรู้ควรพิจารณา ร่วมกับการสอบมาตรฐานวิชาชีพ หรือ VQ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องใช้จริงในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตและจะทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีผลเชื่อมโยงถึงการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรร่วมกันการวางแผนในการประเมินความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงานของผู้เรียน ให้เกิดการวัดและประเมินที่ตรงตามสภาพจริงมากที่สุด ตลอดจนการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้เป็นมาตรฐานและสะท้อนการจัดการศึกษาด้านการอาชีวศึกษา เช่น ควรมีผู้ออกข้อสอบทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีประสบการณ์การสอนด้านอาชีวศึกษาในสาขาต่าง ๆ เป็นต้น

- สถานศึกษาควรจัดระดมสมองผู้บริหาร ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและแผนงาน โครงการในการสร้างผลงาน นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัยของครูและนักเรียน เพื่อสร้างกลยุทธ์และแนวทางในการปฏิบัติทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคและระดับชาติ พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานการสร้างผลงาน หรือการต่อยอดผลงานที่มีคุณภาพ และควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนจัดทำโครงการบริการวิชาการและวิชาชีพ ให้ตรงสาขา หรือได้ใช้องค์ความรู้และประสบการณ์จากการเรียนในสาขาที่ตนเรียนมาทำโครงการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในสถานศึกษาหรือชุมชนให้มากขึ้น และสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานทุกชั้นเพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น และจัดทำระบบฐานข้อมูลผลงานให้สามารถสืบค้นได้ง่าย

- ครูควรนำผู้เรียนออกสำรวจความต้องการของชุมชนหรือนำปัญหาหรือข้อเสนอแนะจากสถานประกอบการ หน่วยงาน หรือองค์กรภายนอกมาต่อยอด เพื่อให้สามารถจัดทำผลงานที่มีคุณภาพมากขึ้น ตรงตามปัญหาและความต้องการ ตลอดจนสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนผลงานให้สามารถนำไปเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ได้ครบถ้วน ในการผลิตผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและบริการชุมชน

- การจัดทำโครงการและนวัตกรรมต่าง ๆ มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง สถานศึกษาหลายแห่งไม่สามารถสนับสนุนนักศึกษาได้เต็มที่ เนื่องจากขาดงบประมาณ ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดหา จัดสรร และสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการและนวัตกรรมต่าง ๆ ให้ทั่วถึง อาจจะใช้วิธีการประกวดแข่งขันเวทีนำเสนอ ทั้งในระดับชุมชน ระดับภูมิภาค เป็นต้น เพื่อให้เกิดแรงจูงใจและกำลังใจ โดยอาจให้รางวัล

- สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชนก่อนที่จะออกให้บริการวิชาการหรือวิชาชีพ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการที่แท้จริง และควรมีการติดตามผลและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพให้เกิดขึ้นจริงและมีความยั่งยืน โดยการพัฒนาระบบการดำเนินโครงการส่งเสริมและฝึกอาชีพสู่ชุมชนให้ครบองค์ประกอบของการทำธุรกิจ คือ การผลิตสินค้า การขาย การเงิน การบัญชี และบุคคล โดย

ใช้ความเชี่ยวชาญของวิทยาลัยนำสู่แบบอย่างที่ดีให้กับสถานศึกษาอื่นที่ดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพและฝึกอาชีพสู่ชุมชนด้วย

2) ด้านการบริหารการจัดการศึกษา

- สถานศึกษาควรจัดระดมสมองผู้บริหาร ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ตลอดจนกลยุทธ์ที่จะใช้พัฒนาสถานศึกษาให้ชัดเจนและจัดทำแผนพัฒนาระยะ 10 ปี แผนพัฒนาระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรได้ร่วมกันนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย โดยการปฏิบัติงานให้ครบตามกระบวนการ PDCA เพื่อพัฒนาผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี โดยระบุรายละเอียดของแต่ละฝ่าย สาขางาน และกิจกรรม เพื่อให้บรรลุตามเอกลักษณ์ของสถานศึกษาให้การทำงานของทุกฝ่ายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- สถานศึกษาควรจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยการจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูภายในสถานศึกษาในทุกภาคเรียนของแต่ละปีการศึกษา หรือจัดส่งครูเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเฉพาะกับสถานประกอบการ เพื่อครูจะได้มีทักษะที่เชี่ยวชาญและนำมาประยุกต์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน พร้อมทั้งจัดหาทุนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาและงานวิจัย

- สถานศึกษาควรพัฒนางานระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทุกส่วนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีอย่างต่อเนื่องเหมาะสม และจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระเบียบ เพื่อประหยัดเวลา ลดภาระงานและความซ้ำซ้อน สะดวกในการบริหารจัดการ

- หน่วยงานต้นสังกัดควรเข้าไปดูและให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาในสังกัด ในเรื่องของการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากร และพัฒนางานระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาในสังกัด เพื่อรองรับสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและยังไม่มีความพร้อมในการพัฒนาระบบฐานข้อมูล พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษาในสังกัดอย่างเพียงพอ

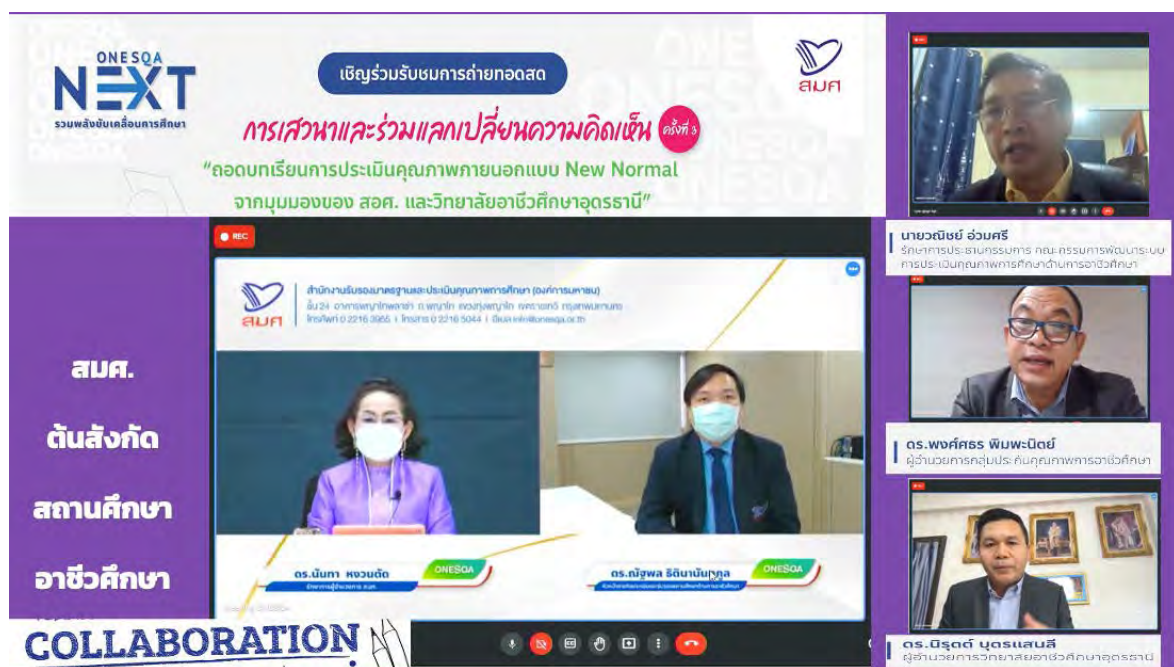
- หน่วยงานต้นสังกัดควรสร้างความร่วมมือกับชุมชน องค์กร สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่มีความพร้อมด้านวัสดุและอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการจัดทรัพยากร และจัดกิจกรรมร่วมกัน ให้สถานศึกษาในสังกัดได้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่น

3) ด้านการจัดการเรียนการสอน

- สถานศึกษาควรจัดกิจกรรม โครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นการฝึกประสบการณ์จริง เช่น สาขาบัญชี จัดกิจกรรมการให้บริการด้านการจัดอบรมทำบัญชีครัวเรือน หรือเปิดธนาคารจำลองให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากการฝึกปฏิบัติงานจริง สาขาการตลาด จัดทำโครงการ SME หรือการจัดการบริษัทจำลองให้นักศึกษาได้ฝึกทำธุรกิจเพื่อสร้างรายได้ช่วยเหลือครอบครัว เป็นต้น พร้อมทั้งจัดประชุมร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา เพื่อกำหนดหลักการ แนวทางในการฝึกประสบการณ์ของ

ผู้เรียนให้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน และควรทำความร่วมมือกับสถานประกอบการในท้องถิ่น เพื่อจัดส่งนักศึกษา เข้าฝึกประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง

- สถานศึกษาควรดำเนินโครงการพัฒนาครูทางด้านการสอน วิธีสอน สื่อการสอน การวัด และประเมินผล การทำวิจัย และการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มากขึ้น โดยเฉพาะวิธีสอนแบบใหม่ๆ เช่น การสอนแบบ Project-base Learning และ Problem-base Learning เป็นต้น โดยสร้างความร่วมมือกับสถานศึกษา หรือสถาบันอุดมศึกษาที่มีความชำนาญในการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ครูพัฒนาและปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน พร้อมทั้งผู้สอนควรนำผลการทดสอบของผู้เรียนไปวิเคราะห์ เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการความรู้ด้านทักษะพื้นฐาน
- สถานศึกษาควรมีระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินการสอนของครูเป็นประจำทุกปี การศึกษา เช่น การสอบสอน โดยการให้ครูในแต่ละสาขาวิชาผลัดกันเป็นครูและผู้เรียน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานปี 2564

2.1 การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

สมศ. พัฒนาระบบ และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก โดยตระหนักถึงความสำคัญและดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต วิธีการทำงาน จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิดา (COVID-19) ระบบและวิธีการการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะแรก เป็นการรับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี ตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การประเมินระยะแรกนี้จะเป็นการประเมินจากผลการวิเคราะห์รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ซึ่งส่งผ่านหน่วยงานต้นสังกัดตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ผู้ประเมิน สมศ. จะพิจารณาจากสิ่งที่ปรากฏใน SAR และเอกสารประกอบที่แนบมากับ SAR มีระดับคุณภาพ 3 ระดับ แยกเป็นรายมาตรฐาน (ตาม IQA) คือ “ดี” “พอใช้” และ “ปรับปรุง”

ระยะที่สอง เป็นการตรวจเยี่ยมแบบ Online ประเมินตามการร้องขอของสถานศึกษาที่ได้รับผลการประเมิน SAR แล้วระดับ มีระดับคุณภาพ 5 คือ “ดีเยี่ยม” “ดีมาก” “ดี” “พอใช้” และ “ปรับปรุง” หลังจากทีสถานศึกษายื่นคำร้องมายัง สมศ. เพื่อให้ประเมินระยะที่ 2 สมศ. จะส่งคณะผู้ประเมินไปตรวจเยี่ยมสถานศึกษาตามวัน เวลา ที่นัดหมาย และมีกำหนดระยะเวลาอย่างน้อยสุด 1 วัน (ยกเว้นกรณีจำเป็นให้ทำเรื่องเสนอมายัง สมศ. เพื่อพิจารณา) โดยการกำหนดรูปแบบ และวิธีการ ประเมินเป็นแบบ Online เนื่องจากจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผ่านระบบ Video Conference ไปยัง

สถานศึกษาตามกำหนดการที่นัดหมายไว้ โดยผู้ประเมินจะตรวจสอบหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สถานศึกษาระบุไว้ใน SAR รวมทั้งเอกสาร หลักฐานเชิงประจักษ์ ที่สอดคล้องตามเกณฑ์ในการประเมินการตรวจเยี่ยม ตามที่ผู้ประเมิน และสถานศึกษาได้มีการตกลงร่วมกันในตารางนัดหมายก่อนกำหนดการลงพื้นที่ที่ตรวจเยี่ยม

จำนวนสถานศึกษาที่ สมศ. ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอก
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

	จำนวนสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2563	จำนวนสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2564	เป้าหมาย 12 เดือน	ผลการดำเนินงาน
ศูนย์พัฒนาเด็ก	1,482	6,216	7,698	7,698
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2,069	10,118	12,187	12,189
วัตถุประสงค์พิเศษ	73	645	718	709
กศน.	-	217	217	217
อาชีวศึกษา	199	255	444	451
อุดมศึกษา	-	40	40	13
รวม	3,823	17,481	21,304	21,277 (99.87%)

**การศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ ที่มีการประเมินคุณภาพภายนอก แบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

	เป้าหมาย 12 เดือน	ผลการดำเนินงาน
วิทยาลัยนาฏศิลป์	12	12
โรงเรียนเฉพาะความพิการ	68	68
โรงเรียนส่งเสริมความสามารถพิเศษด้านกีฬา	24	24
โรงเรียนเตรียมทหาร	1	1
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์	75	75
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	161	161
โรงเรียนพระปริยัติธรรม	250	250
ศูนย์การศึกษาพิเศษ	77	77
โรงเรียนนานาชาติ	50	41
รวม	718	709

2.2 การสร้างการรับรู้ความเข้าใจเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษา

สมศ. มีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอ เผยแพร่ข้อมูล เพื่อการสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน และคุณภาพของการศึกษา ระบบการให้บริการ และเผยแพร่ ข้อมูลของสำนักงานได้มีการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมต่าง ๆ ที่มีความนิยมแพร่หลายในสังคมการสื่อสารในยุคปัจจุบัน มาประยุกต์ใช้โดยมุ่งเน้นให้ข้อมูลที่ต้องการนำเสนอไปสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง และมีความเชื่อมโยงกันตามแนวนโยบายในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศ ทั้งนี้หมายรวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมของสำนักงาน อันได้แก่สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น ผู้เรียน ผู้ปกครอง และสาธารณชน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ และการตรวจสอบข้อมูลคุณภาพของสถานศึกษา ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของสำนักงานในการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาตามแนวนโยบายการพัฒนาระบบการศึกษาของชาติ ในการพัฒนาระบบการสื่อสารข้อมูล

ระบบเทคโนโลยีการสื่อสารที่สำนักงานนำมาใช้ในการสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร และการบริการข้อมูล ได้แก่ • การบริการสอบถาม ผ่านทางโทรศัพท์ • การส่งข้อมูลผ่าน E-mail/ไปรษณีย์ • การส่งข้อความผ่าน SMS • การ

เผยแพร่ข้อมูลผ่านทาง Website • การเปิดช่องทางการให้บริการและติดตามข่าวสารข้อมูลในรูปแบบ Multimedia ผ่านทาง Facebook Line Official และ YouTube Channel พัฒนาสื่อความรู้ สื่อประชาสัมพันธ์ ที่มีความทันสมัยและเข้าใจง่ายภายใต้กรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

กิจกรรมการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจให้กับสถานศึกษาเพื่อสร้างความพร้อมรับการประเมินภายนอกให้กับสถานศึกษา รวมถึงการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีการดำเนินการหลากหลายช่องทาง ได้แก่ จัดส่งเอกสารและข้อมูล จัดส่ง

ทำคลิปวิดีโอ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ทั้ง แบบ Online ภายใต้แนวทางที่เหมาะสมกับสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) การดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ส่วนงาน ดังนี้

ส่วนงานที่ 1 ส่งเสริมสถานศึกษาและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง 5 ระดับการศึกษา ประกอบด้วย

- (1) ศูนย์พัฒนาเด็ก
- (2) การศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (3) การศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ
- (4) การศึกษาด้านการอาชีวศึกษา
- (5) การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ในส่วนที่ 1 มีจำนวนสถานศึกษาตามเป้าหมายที่ต้องรับการประเมินทั้งหมดเป็นจำนวนมาก การดำเนินงานเผยแพร่ข้อมูลไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ ในส่วนนี้ได้ใช้ช่องทาง ผ่าน Facebook Live โดยใน ONESQA Facebook Fanpage ของ สมศ. มีผู้กดติดตามจำนวน 73,733 คน

The collage consists of several parts:

- Top Left:** A diagram showing the flow from 'สถานศึกษา' (Educational Institution) to 'หน่วยงานต้นสังกัด' (Parent Organization) and 'สมศ.' (SMPS). Below it is a computer monitor displaying a video conference with participants wearing masks and a green 'OK' button.
- Top Right:** A Facebook Live announcement. The header says 'facebook LIVE'. The title is 'แนวทางการประเมินคุณภาพภายนอก ภายใต้สถานการณ์ COVID-19' (External Quality Assurance Guidelines under COVID-19 Situation). It is presented by 'ดร.นันทา หงวนดัด' (Dr. Nantana Hongwattana), Director of SMPS. The text describes a program to support schools and build knowledge and understanding about external quality assurance under COVID-19. The date is 'วันที่ 29 เมษายน 2564' (April 29, 2021).
- Bottom Left:** A section titled 'แนวคิดหลัก' (Key Concept). It lists three points:
 - ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอน เปลี่ยนจากการนั่งเรียนในห้องเรียนไปเป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์
 - วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกสอดคล้องกับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
 - การประเมินคุณภาพภายนอก ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ
 - **ระยะแรก** การประเมินจากการวิเคราะห์ SAR
 - **ระยะสอง** การประเมินจากการตรวจเยี่ยม (Site Visit)
- Bottom Right:** A photograph of a meeting room with people seated around a long table, discussing documents.

ส่วนงานที่ 2 ส่งเสริมสถานศึกษาและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนนานาชาติ และการอุดมศึกษา

- (1) สำนักงานได้จัดการประชุมส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในการประเมินสำหรับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด เกี่ยวกับการสอบทานผลประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ ประเภทโรงเรียนนานาชาติ Joint Accreditation รวมจำนวน 2 ครั้ง
- (2) สำนักงานได้จัดการประชุมสื่อสารการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (พ.ศ. 2564 - 2565) จำนวน 2 ครั้ง

ในส่วนที่ 2 การดำเนินงานเผยแพร่ข้อมูลไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ ในส่วนนี้ได้ใช้ช่องทาง ผ่าน Google meet เนื่องจำนวนสถานศึกษาในกลุ่มนี้มีไม่มาก

จำนวนสถานศึกษาที่ สมศ. ได้ดำเนินการการสร้างการรับรู้ความเข้าใจ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ผลการส่งเอกสาร	ร้อยละ	เป้าหมาย 12 เดือน	ร้อยละ	ผลการดำเนินงาน
21,667 แห่ง	124.97	ศูนย์พัฒนาเด็ก 17,337 แห่ง	73.04	15,825 แห่ง
36,161 แห่ง	124.96	การศึกษาขั้นพื้นฐาน 28,939 แห่ง	92.24	33,354 แห่ง
1,082 แห่ง	87.75	วัตถุประสงค์พิเศษ 1,233 แห่ง	64.05	693 แห่ง
928 แห่ง	125.07	กศน. 742 แห่ง	86.31	801 แห่ง
913 แห่ง	125.07	อาชีวศึกษา 730 แห่ง	93.98	858 แห่ง
-	-	นานาชาติ 60 แห่ง	166.67	100 แห่ง
-	-	อุดมศึกษา 80 แห่ง	140.00	112 แห่ง
21,667 แห่ง	123.68	รวม 49,121 แห่ง	105.34	51,743 แห่ง

2.3 การอบรมและพัฒนาผู้ประเมินภายนอก

สมศ. ได้นำระบบเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้และสนับสนุนการดำเนินงานในการพัฒนาบุคลากร ทดสอบ สมรรถนะ ความรู้ และความสามารถในการใช้สื่อทางเทคโนโลยีทางการศึกษาในการอบรม คัดเลือก พัฒนา และให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก โดย สมศ. ได้พัฒนาหลักสูตรอบรมและประเมินผลแบบ Online ซึ่งถือเป็นการเตรียมความพร้อมบุคลากรที่จะเป็นผู้ประเมินให้มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับการเป็นบุคลากรภาครัฐในยุค Digital 4.0

ขั้นตอนการรับสมัคร คัดเลือก อบรม และรับรองผู้ประเมินภายนอก

- (1) การสมัครเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้ประเมินภายนอกเปิดกว้างสู่สาธารณะซึ่งผู้ที่มีความสนใจสามารถกรอกข้อมูลประวัติและและประสบการณ์ความเชี่ยวชาญผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์: AQA ซึ่งระบบจัดเก็บฐานข้อมูลของผู้ประเมินภายนอกของสำนักงาน
- (2) การคัดเลือกคุณสมบัติผู้สมัครเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้ประเมินภายนอกสามารถตรวจสอบข้อมูลประวัติผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการคัดกรองตามคุณสมบัติเบื้องต้นซึ่งผู้ผ่านคุณสมบัติสามารถเข้ารับการอบรมเพื่อการคัดเลือกในเฟสที่ 2
- (3) การอบรมและพัฒนาผู้ประเมินนอก ผ่านระบบ Google Classroom โดยสำนักงานได้ออกแบบหลักสูตรเนื้อหาการอบรมให้ผู้สมัครเพื่อการคัดเลือกเป็นผู้ประเมินภายนอกเข้าห้องเรียนตามระดับการศึกษาที่เลือกตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของตนเอง มี เนื้อหา รายวิชา 5 รายวิชา (101-105) ที่ผู้เข้าอบรมศึกษาในห้องเรียนของตนเอง โดยมีอาจารย์ประจำรายวิชาเป็นผู้ตอบคำถามผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านทาง Classroom/Chat/e-mail หรือโทรศัพท์ ซึ่งในแต่ละรายวิชามีการทดสอบความรู้

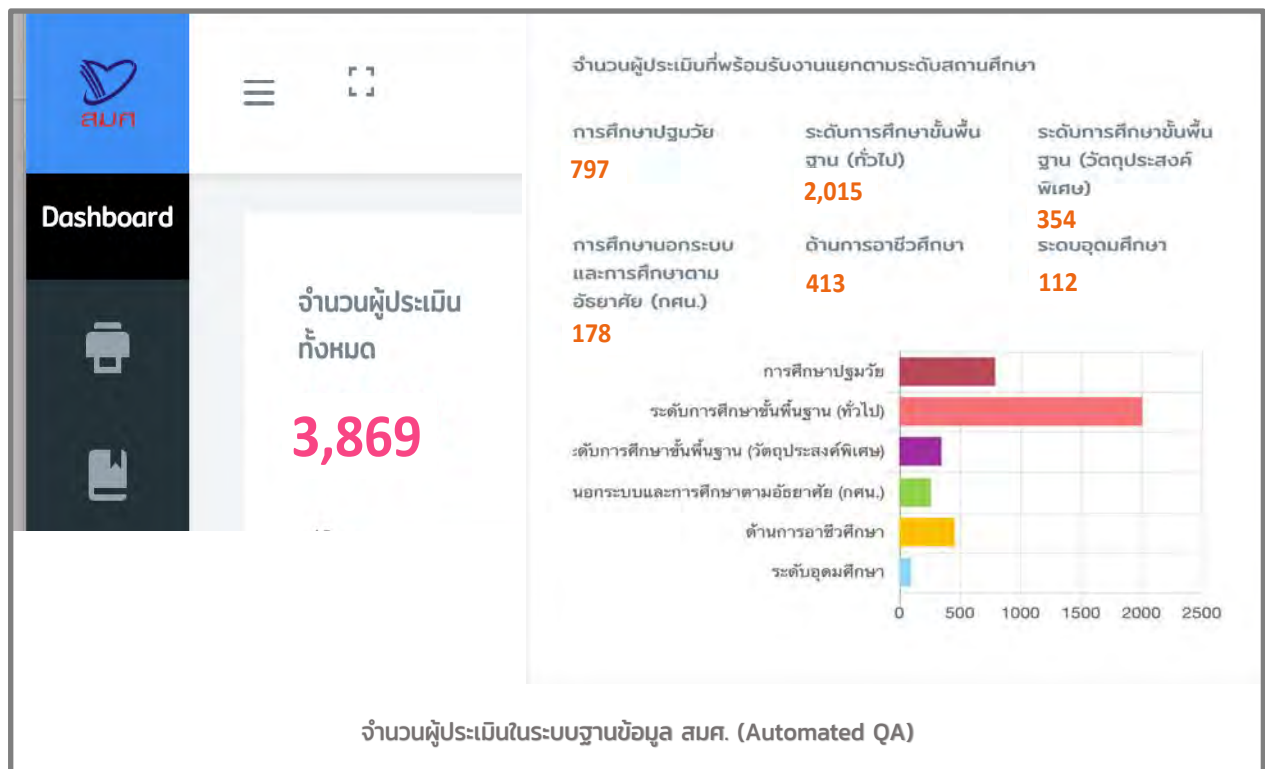

(4) การทดสอบความรู้แบบ Onsite/Online (ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา: COVID-19) ผ่านระบบ Google Meet หลังการอบรมพัฒนาความรู้ตามหลักสูตรการอบรมพัฒนาผู้ประเมินภายนอกแล้ว สำนักงานจะทำการทดสอบเพื่อคัดเลือกผู้ที่เข้าใจระบบการทำงานของสำนักงานและมีความรู้เกี่ยวกับระดับการศึกษาที่จะดำเนินการตรวจประเมิน

(5) การอบรมแบบถ่ายทอดสด ผ่านระบบ Facebook Live มีวิทยากรถ่ายทอดความรู้แบบการเรียนรู้แบบทางไกลซึ่งผู้เข้าอบรมได้ทำการลงทะเบียนล่วงหน้าและเข้าร่วมอบรมตามกำหนดการผ่านหน้า Facebook ของตนเองแบบ Real time Information ซึ่งสามารถถามคำถามผ่านการ Scan QR Code ถาม-ตอบ หรือทางช่อง Comment ได้โดยง่ายเมื่อมีข้อสงสัย

จำนวนผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการอบรมและพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

2.4 ผลการบริหารจัดการภายใต้เกณฑ์ ก.พ.ร. และ PMQA 4.0

องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพ (Performance Perspective)

1.1 ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับการกิจตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งที่แสดงให้เห็นการเชื่อมโยงจากยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติ

1.1.1 ความสำเร็จของการเตรียมความพร้อมและทำการประเมินคุณภาพภายนอก

1.1.2 ความสำเร็จของการทบทวนแนวทางประเมินคุณภาพภายนอกและบทบาทภารกิจของ สมศ.

1.2 ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับประเด็นการปฏิรูปประเทศของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง/นโยบายสำคัญหรือเร่งด่วนของรัฐบาล

1.2.1 จำนวนต้นสังกัดที่เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลรายงานการประเมินตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการดำเนินงาน

2.1 ตัวชี้วัดที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารงาน/ความคุ้มค่าในการดำเนินงาน

2.1.1 ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ของ สมศ. สามารถลดต้นทุนได้ร้อยละ 54.29 จากการเปรียบเทียบการลดต้นทุนในการดำเนินงาน จากการคำนวณพบว่าปี พ.ศ. 2563 มีต้นทุนต่อแห่งในการประเมินมีจำนวน 28,146.78 บาท และปี พ.ศ. 2564 (ปรับปรุงแบบออนไลน์) มีต้นทุนต่อแห่งในการประเมินมีจำนวน 12,866.37 บาท ซึ่งลดลงร้อยละ 54.29 สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของ สมศ. ซึ่งมีการประเมินได้จำนวนมากขึ้นอย่างมีคุณภาพ รวดเร็ว ผ่านระบบดิจิทัล โดยใช้งบประมาณที่น้อยลง

2.1.2 ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการส่งเสริมสถานศึกษาให้พร้อมรับกับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งการดำเนินการ ของ สมศ. สามารถลดต้นทุนได้ร้อยละ 51.47 จากการเปรียบเทียบการลดต้นทุนในการดำเนินงาน โดยนำงบประมาณที่ใช้ในการประเมินฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กับ 2564 จากการข้อมูลพบว่า ปี พ.ศ. 2563 ใช้งบประมาณในการส่งเสริม จำนวน 17,111,392 บาท และปี พ.ศ. 2564 (ปรับปรุงแบบออนไลน์) มีการใช้งบประมาณ จำนวน 8,304,744.61 บาท จากการคำนวณพบว่า ลดลงร้อยละ 51.47 สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพและความคุ้มค่าของการส่งเสริมสถานศึกษาให้พร้อมรับกับการประเมิน

คุณภาพภายนอกซึ่งมีการส่งเสริมสถานศึกษาได้จำนวนมากขึ้นอย่างมีคุณภาพ รวดเร็ว ผ่านระบบดิจิทัล โดยใช้งบประมาณที่น้อยลง

2.2 ร้อยละค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน

ร้อยละค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรไม่เกินกรอบวงเงินรวมฯ ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร้อยละ 30) โดยใช้เพียงร้อยละ 14.54 และค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรจริงร้อยละ 92.98 ของงบประมาณที่ได้รับ การจัดสรรจากสำนักงบประมาณ (ไม่สูงกว่างบประมาณที่ได้รับ)

องค์ประกอบที่ 3 ศักยภาพขององค์การมหาชน (Potential Perspective)

3.1 ผลการพัฒนาศักยภาพองค์การสู่การเป็นระบบราชการ 4.0

3.1.1 การพัฒนาระบบข้อมูลให้เป็นดิจิทัล เพื่อนำไปใช้สู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data)

สำนักงาน บรรลุ เป้าหมายขั้นสูง โดยมีระบบบัญชีข้อมูล และจัดทำข้อมูลเปิด ที่ถูกจัดในหมวดหมู่สาธารณะ จำนวน 8 ชุดข้อมูล และอย่างน้อย ร้อยละ 50 ของชุดข้อมูลเปิดในบัญชีข้อมูล สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตามมาตรฐานคุณลักษณะแบบเปิดที่ สพร. กำหนด

3.1.2 การประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการ

คะแนน PMQA 4.0

หมวด	ผลการประเมินตนเอง จากหน่วยงาน	ผลการประเมิน จากผู้ตรวจ	ค่าเฉลี่ยของหน่วยงาน ที่ประเมินทั้งหมด
หมวด 1 การนำองค์ความรู้	500	395.83	397.76
หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	500	461.81	399.13
หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	500	427.08	382.62
หมวด 4 การวัด วิเคราะห์ และจัดการการความรู้	500	468.75	396.64
หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร	500	442.71	381.01
หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ	500	484.38	397.99
หมวด 7 การบรรลุผลลัพธ์การดำเนินการ	346.67	323.33	301.62
คะแนนรวม 500 คะแนน	478.10	429.13	379.54
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เป็นระบบราชการ	3.82	3.43	3.04

องค์ประกอบที่ 4 การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน

4.1 ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาด้านการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน บรรลุ เป้าหมายขั้นสูง โดยดำเนินการครบถ้วนรวมทั้งสิ้น 9 ประเด็น ได้แก่

- (1) การวางแผนปฏิบัติการ 5 ปี
- (2) การบริหารทางการเงิน
- (3) การบริหารทรัพยากรบุคคล
- (4) การควบคุมภายใน
- (5) การบริหารทั่วไป
- (6) การคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/การตอบสนองต่อประชาชน
- (7) การบริหารการประชุม
- (8) การประเมินผลการปฏิบัติงานองค์การมหาชน
- (9) การประเมินผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการองค์การมหาชน

สรุปภาพรวมผลการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัด สมศ. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

องค์ประกอบ	น้ำหนัก	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก	หมายเหตุ : สรุปผลการประเมินระดับองค์กร
1. ประสิทธิภาพ	50	45	ระดับดีมาก หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ย ทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป
2. ประสิทธิภาพและความคุ้มค่า ในการดำเนินงาน	20	20	ระดับดี หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ย ทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 75 – 89.99 คะแนน
3. ศักยภาพขององค์การมหาชน	20	20	ระดับพอใช้ หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ย ทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 60 – 74.99 คะแนน
4. การควบคุมดูแลกิจการของ คณะกรรมการองค์การมหาชน	10	10	ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ย ทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่า 60 คะแนน
รวม	100	95	

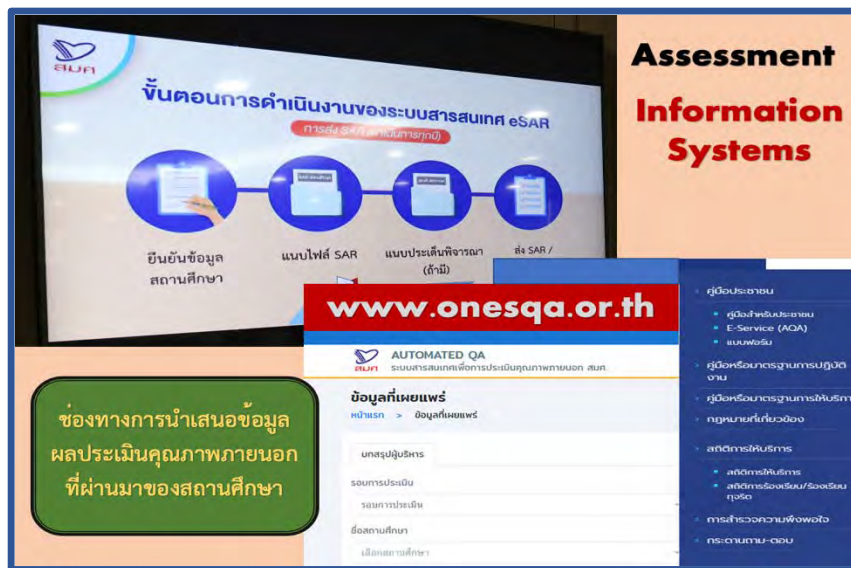
ส่วนที่ 3 ทิศทางการดำเนินงานในอนาคต

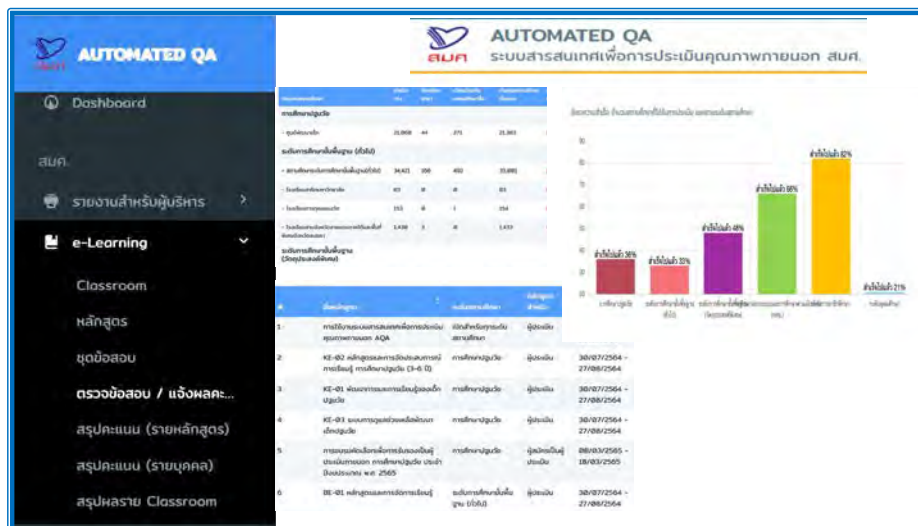
3.1 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก (AQA Platform)

ระบบ AQA Platform เป็นระบบงานหลักที่ใช้ในการสนับสนุนกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก ของ สมศ. ตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดกระบวนการประเมิน ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ของ สมศ. มีความเกี่ยวข้องกับผู้ใช้งานทุกกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษา ผู้ประเมินภายนอก หน่วยกำกับกับการประเมิน หน่วยงานต้นสังกัด เจ้าหน้าที่ สมศ. และประชาชนทั่วไป โดยระบบฯ สามารถรับ-ส่งข้อมูลกับระบบงานย่อยต่าง ๆ ของสำนักงาน รวมทั้ง สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับ หน่วยงานภายนอกได้อีกด้วย นอกจากนี้ ผู้เกี่ยวข้องสามารถติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานผ่านระบบฯ และการนำเสนอรายงานในมิติต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารได้แบบ Real-time ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

AQA Platform ประกอบด้วยระบบ ดังนี้

- (1) ระบบการสมัครเป็นผู้ประเมินภายนอก สมศ.
- (2) การขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอก
- (3) การปรับปรุงข้อมูลประวัติส่วนตัว
- (4) การประเมินสถานศึกษา
- (5) การประเมินผลปฏิบัติงานผู้ประเมิน (QC100)
- (6) ระบบ e-Learning สำหรับผู้ประเมินภายนอก ในการเรียนรู้ อบรม และพัฒนาความรู้เพิ่มเติม และทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่

Feature ที่สำนักงานกำลังพัฒนาเพิ่มเติมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

- **ระบบ Cloud Enterprise Platform** เป็นระบบสำหรับสนับสนุน การใช้งาน Applications ต่าง ๆ ของสำนักงาน ความสะดวก ปลอดภัย เข้าถึงง่าย และลดค่าใช้จ่ายใน การบำรุงรักษา เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและค่าลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ได้เป็นอย่างมาก โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีการลงทุนกับทรัพยากรระบบ Cloud Enterprise Platform เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพ และความปลอดภัย เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง
- **ระบบ e-Form** เป็นระบบที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและสร้างเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ แทนการจัดส่งไฟล์ PDF ซึ่งไม่ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ได้ทันที สำนักงานจึงสร้างแบบฟอร์ม อิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้ประเมินใช้ในการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ลงในระบบ AQA แล้วสามารถแปลงเป็นไฟล์ รายงานประเมินสำหรับจัดส่งสถานศึกษาได้ทันที นอกจากนี้ ข้อมูลในระบบสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ หรือสังเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารได้อย่างรวดเร็ว เลือกเมนู QC100 ประเมินผู้ประเมิน
- **ระบบ e-Testing** สมศ. ได้พัฒนาระบบทดสอบแบบออนไลน์สำหรับผู้ประเมินภายนอก หรือผู้สมัครเป็นผู้ประเมิน เมื่อผ่านการทดสอบตามเกณฑ์ที่กำหนด ระบบ AQA จะสร้างใบรับรองการผ่านการทดสอบออนไลน์ให้กับ ผู้ใช้งานโดยอัตโนมัติ และสามารถนำเอกสารใบรับรองการผ่านมาใช้เป็นเอกสารประกอบการสมัครเป็น ผู้ประเมิน หรือต่ออายุการเป็นผู้ประเมินกับ สมศ. ได้
- **e-Certificate** สมศ. พัฒนาระบบ e-Certificate สำหรับสถานศึกษาที่ได้รับการ ประเมินจาก สมศ. เรียบร้อยแล้ว โดยสถานศึกษาสามารถดาวน์โหลดใบรับรอง e-Certificate ผ่านระบบ AQA โดยมีเงื่อนไขให้สถานศึกษาจะต้องทำการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมิน (QC100) ให้เสร็จสิ้นก่อน เนื่องจาก สมศ. จะได้นำข้อมูลจากผู้ใช้บริการมาปรับปรุงพัฒนาต่อไป

- **ระบบ e-Service** สมศ.ได้พัฒนาระบบคำร้องออนไลน์ ในการติดต่อกับ สมศ.เพื่อความสะดวกในการจัดส่งเอกสาร ติดตามสถานะการดำเนินการ โดยผู้ประเมินจะต้องกรอกข้อมูลผ่านระบบแบบคำร้องออนไลน์ เช่น ขอเปลี่ยน ชื่อนามสกุล ขอต่ออายุการเป็นผู้ประเมิน ขอแก้ไขเลขที่บัญชี หรืออื่น ๆ รวมทั้งแนบไฟล์เอกสารที่เกี่ยวข้อง เข้าสู่ระบบ เมื่อจัดส่งแบบคำร้องเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบจะได้รับอีเมลแจ้งเตือนเพื่อเข้าไปดำเนินการตามคำ ร้องขอ และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้น เจ้าหน้าที่จะเข้าไปปรับสถานะของคำร้องดังกล่าวเพื่อให้ผู้ประเมินทราบ ผลการดำเนินการ นอกจากนี้ สมศ. จะเชื่อมโยงข้อมูลระบบ AQA กับระบบ ERP เพื่อจัดทำเอกสารใบรับรอง การหักภาษี ณ ที่จ่าย แบบอิเล็กทรอนิกส์จัดส่งให้ผู้ประเมิน นำเอกสารไปยื่นกับกรมสรรพากรได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

- **ระบบ e-SAR** ส่วนขยายระบบบริหารจัดการ e-SAR เป็นระบบที่ใช้ในการรับส่งไฟล์รายงานประเมินตนเอง (SAR) ของ สถานศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้รวบรวม และส่งรายชื่อสถานศึกษาที่พร้อมรับการประเมินมายัง สมศ. และ

คุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 โดยระบบ e-SAR จะมีการเชื่อมโยง ข้อมูลและไฟล์เอกสารต่าง ๆ กับระบบ AQA Platform เพื่อให้ผู้ประเมินสามารถดูรายงานการประเมินตนเอง ของสถานศึกษาตามที่ได้รับมอบหมายให้ไปประเมินได้ทั้งนี้ การใช้งานระบบบริหารจัดการ e-SAR จะเป็นสิทธิ์ของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อการตรวจสอบข้อมูลของสถานศึกษาในสังกัด

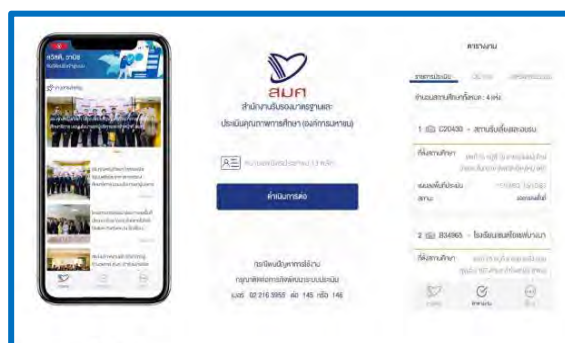
- **ระบบ Mobile Application** ใช้เมื่อมีการลงพื้นที่ประเมิน Onsite ของผู้ประเมิน โดยปีงบประมาณ พ.ศ.2565 จะมีการพัฒนาเพิ่มเติม รองรับการใช้งานของผู้ประเมินด้านการอาชีวศึกษา กศน. ขั้นพื้นฐาน (วัตถุประสงค์พิเศษ) และ ระดับอุดมศึกษา (ปัจจุบันรองรับการใช้งานของผู้ประเมินระดับปฐมวัยและระดับขั้นพื้นฐานทั่วไป)

Module การใช้งานหลัก

- (1) ผู้ประเมินภายนอกสามารถ Check-in/ Check-out
- (2) บันทึกสถานที่ของสถานศึกษาที่มีการลงพื้นที่ตรวจประเมิน (Location Records)
- (3) ผู้ประเมินภายนอกสามารถบันทึกข้อมูลภาคสนาม (Field note) ด้วยเทคโนโลยี Voice to Text - ผู้ประเมินภายนอกสามารถ Export บันทึกข้อมูลภาคสนามในรูปแบบ Digital files เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

- (4) ระบบสามารถแสดงรายชื่อสถานศึกษาที่ผู้ประเมินได้รับมอบหมาย จัดเรียงตามแผนการ ปฏิบัติงานได้ โดยผู้ประเมินภายนอกสามารถตรวจสอบยืนยันข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาที่ถูกต้องผ่านระบบ

- (5) ระบบประเมินผลการปฏิบัติงานของทีมผู้ประเมินภายนอก

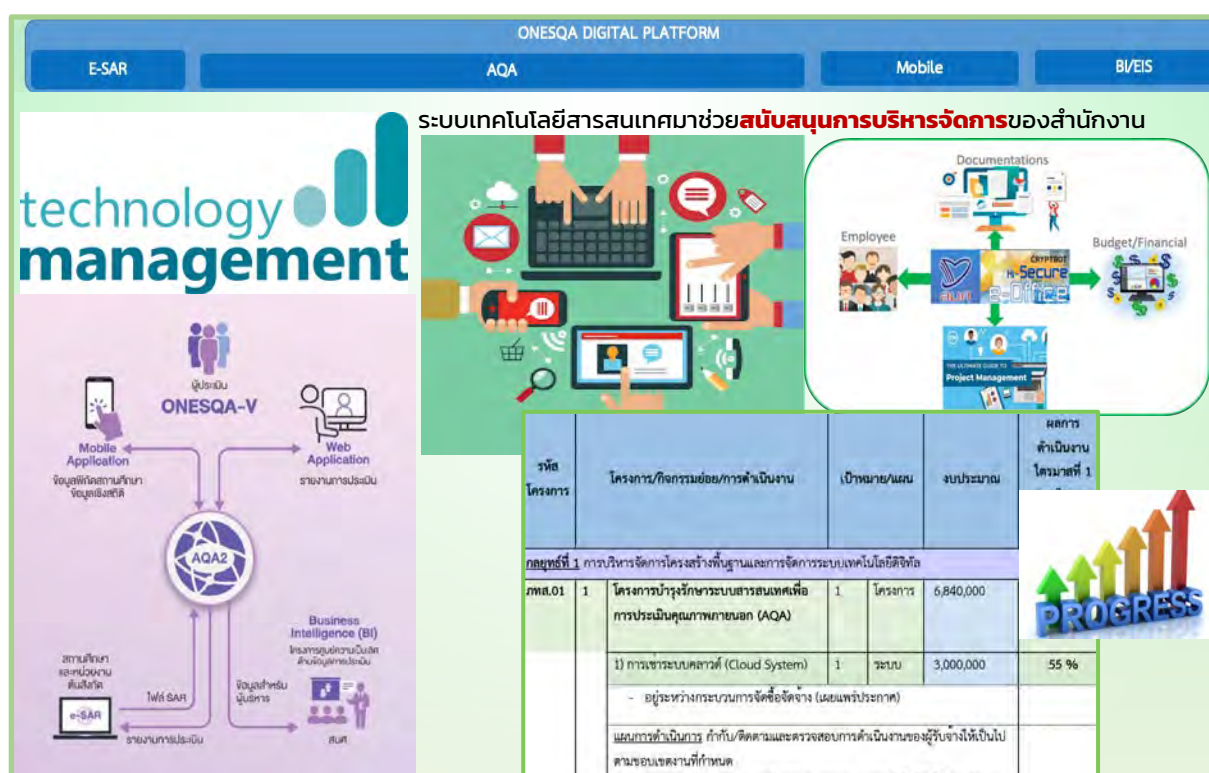
- **Business Intelligence (BI)** เป็นแผนงานในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก โดยจะวิเคราะห์ข้อมูลจาก 1) ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา อาทิ เช่น จำนวนผู้เรียน จำนวนบุคลากร อัตราส่วนของจำนวนผู้เรียนต่อจำนวนครู ภาระงานสอนของครู โดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 2) ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการบริหาร ด้านจัดการเรียนการสอน โดยนำเสนอข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ข้อเสนอแนะตามนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือภาครัฐ ในแต่ละด้าน และข้อเสนอแนะไปสู่การพัฒนาหรือแบบอย่างที่ดีตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบแผนงานไปสู่ศูนย์ความเป็นเลิศในการบริการข้อมูลจากการประเมิน (Excellence Center of QA) และใช้เป็นช่องทางหนึ่งในการนำเสนอข้อมูลการสะท้อนผลการจัดการศึกษาเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

- **โครงการสังเคราะห์ผลการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ของศูนย์พัฒนาเด็ก การศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการอาชีวศึกษา**

ในการประเมินคุณภาพภายนอกในแต่ละรอบ จะมีสถานศึกษาที่นำเสนอ Best practice ในด้านต่างๆ เช่น สถานศึกษาประสบปัญหาในการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือด้วยข้อจำกัดบางประการจึงทำให้เกิดการ แสวงหาแนวทางและกระบวนการที่ดีกว่าเดิมทั้งในเรื่องของการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อให้ผลสำเร็จสูงสุด ดังนั้น Best practice มีความสำคัญว่าถ้าได้นำความรู้ไปใช้ความรู้นั้นก็จะยิ่งเพิ่มคุณค่า เพราะทำให้เกิดการต่อยอดความรู้ให้แตกแขนงออกไปอย่างกว้างขวาง เป้าหมายสำคัญของ Best practice ก็คือ เพื่อให้คนในองค์กรมี Best practice ในการทำงานที่จะช่วยเพิ่มผลผลิตทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ จากการประเมินคุณภาพภายนอกและความสำคัญของในเรื่อง Best practice ภารกิจวิจัยและจัดการความรู้ สำนักงานจึงจัดทำโครงการสังเคราะห์ผลการปฏิบัติงานที่ดี (Best Practice) จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็ก การศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านการอาชีวศึกษาขึ้น ซึ่งผลของการสังเคราะห์ นี้จะนำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อนำเสนอให้เห็นแนวปฏิบัติที่ดีจำแนกตามกลุ่มประเภท และขนาดของ สถานศึกษาต่อไป

การดำเนินงานของสำนักงานปรับสู่ความเป็น Digital ทำให้เกิดความคล่องตัวในทุกมิติ ทั้งการเงินและบัญชี การเบิกจ่ายงบประมาณ การบริหารจัดการบุคลากร ตลอดจนการวัดผลสัมฤทธิ์โครงการอันจะสะท้อนประสิทธิภาพประสิทธิผลด้านการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า ตลอดจนส่งผลให้การทำงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพดำเนินงานได้บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจในการองค์กรที่เป็นเลิศในการรับรองมาตรฐานการศึกษาในระดับชาติและนานาชาติ ตอบสนองนโยบายการเป็นหน่วยงานภาครัฐยุค Digital 4.0 ด้วยการนำระบบ Software และคอมพิวเตอร์มาเชื่อมโยงกับเครือข่ายกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ของสำนักงานเพื่อประโยชน์ในการใช้งาน การพัฒนาระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วย

- (1) ระบบการบริหารจัดด้านงบประมาณการเงินและบัญชี อิเล็กทรอนิกส์ (Budget Financial and Accounting Management system) ที่เชื่อมโยงกับ Online Banking
- (2) ระบบการบริหารจัดการงานทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management System)
- (3) ระบบการบริหารจัดการงานเอกสาร (Paperless Management System)
- (4) ระบบบริหารและวัดผลสัมฤทธิ์โครงการ (Project Management System)

**สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)**

เลขที่ 128 ชั้น 24 อาคารพญาไทพลาซ่า
ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0 2216 3955
โทรสาร 0 2216 5044-6
อีเมล info@onesqa.or.th

WWW.ONESQA.OR.TH